

9999 Az Állami Számvevőszék 2000. évi ellenőrzéseinek célkitűzései és címjegyzéke

Az ellenőrzések témaválasztását a törvények által meghatározott kötelezettségeken kívüli körben a nemzetgazdaságban kibontakozó folyamatok és a közsférában végbemenő változások mellett az Európai Unióhoz való csatlakozás szempontjai is befolyásolták (figyelemmel a pénzügyi ellenőrzési átvilágítási tárgyalásokon meghatározott irányvonalra és teendőkre).

Az eurokonform pénzügyi rendszerben a zárszámadási törvényjavaslatnak auditált pénzügyi beszámolókra kell támaszkodnia. Már az EU csatlakozást megelőzően, a felkészülés jelenlegi szakaszában az Állami Számvevőszék rendszer-audit keretében értékeli, hogyan gondoskodik a kormányzat arról, hogy az intézményi éves beszámolók megbízhatóan tükrözzék a pénzügyi folyamatokat. A Számvevőszék maga is évről-évre szélesebb körben végez intézményi beszámoló mélységű jogszerűségi, szabályszerűségi kontrollt (financial audit). A zárszámadási ellenőrzés részeként erre 1999-ben az Országgyűlési Biztos Hivatalnál, a Történelmi Hivatalnál, valamint a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalnál került sor, 2000-ben pedig ezek beszámolóinak ismételt kontrollja mellett a Számvevőszék a Környezetvédelmi Minisztériumnál és 4 intézményénél, a Köztársasági Elnöki Hivatalnál, az Alkotmánybíróságnál, a FVM erdészeti szakigazgatási intézményeinél, valamint a Közbeszerzési Tanácsnál végez audit-jellegű ellenőrzést (s - mások mellett - előkészíti 2001-re az Országgyűlés Hivatala, valamint az Igazságügyi Minisztérium és kiválasztott intézményei körében az éves pénzügyi beszámolók vizsgálatát).

Stratégiájának megfelelően valósítja meg az Állami Számvevőszék az ellenőrzések tematikai súlypontképzését, s a tényfeltáráson túlmutató következtetéseket szolgáló értékelő tevékenységét. Ez utóbbi részeként fokozott súlyt helyez korábbi ellenőrzései hasznosulásának, javaslatai megvalósulásának, a törvényhozást, illetőleg a döntés-előkészítést szolgáló elemzésére is.

A gazdálkodás, működés reálfolyamataihoz kapcsolódó pénzfelhasználás határfokának, eredményességének értékelésére alkalmas ún. teljesítményellenőrzések (performance audit) 2000-ben arra is választ keresnek, milyen színvonalú a (szakfelelős) minisztériumok irányítási tevékenysége, s hogyan hasznosítják az arra fordított költségvetési forrásokat. A hatékony és szabályszerű (pénz)gazdálkodás, a vezetést segítő (belső) ellenőrzés, valamint a közbeszerzési rendszer működése jellemzőit a Számvevőszék több ellenőrzéséhez is kapcsolódó részvizsgálattal veszi górcső

alá, s a különböző szempontok alapján rendszerezhető tanulságokat átfogóan összegezi, értékeli. Mindemellett a törvényi előírás alapján rendszeresen végzett fejezeti ellenőrzések értékelő-elemző jellege is erősödik.

A tematikai súlypontképzés elsősorban olyan ellenőrzések megvalósítására irányul, amelyek képet adnak a közszféra kiemelt feladatainak ellátása szempontjából fontos, nagy összegű közpénzfelhasználásokról, s a következtetések és javaslatok e pénzek hatékony és takarékos hasznosítását mozdítják elő.

Ezt szolgálják az infrastruktúrát, a vagyongazdálkodást, az EU-tól származó pénzek hasznosítását és a költségvetés szempontjából fontos pénzfolyamatokat érintő ellenőrzések. Ebben a körben a Számvevőszék 2000-ben - egyebek mellett - ellenőrzi a helyi önkormányzatok tulajdonában lévő közutak, hidak fenntartását, továbbá a vasúthálózat, valamint a nagyvárosi tömegközlekedés működtetését, fejlesztését, a Magyar Posta gazdálkodását, egyes szolgáltatásainak modernizálását. Értékeli az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonnal való gazdálkodását, a közbeszerzési rendszert, a közraktározást, az erdőgazdálkodást, az állami vagyonyilvántartást, s a helyi önkormányzatok vagyonhasznosításának körében is több ellenőrzésre kerül sor. Az EU-csatlakozás szempontjából is figyelmet érdemel a nemzetközi segélyprogramok monitoring (irányítási- és feladatkövető) rendszerének, valamint a Phare támogatások felhasználásának átfogó ellenőrzése. A külföldi, s külön a belföldi államadósság kezelésének, valamint a központi költségvetés adó- és a TB. adó- és járulékbévételei realizálásának áttekintése a pénzügyi rendszer korszerűsítéséhez is hozzásegíthet. E témakörben a Számvevőszék már 1999-ben tervezte, s továbbra is ajánlatosnak tartja a Magyar Nemzeti Bank érme- és pénzkibocsátásának ellenőrzését (az ehhez szükséges országgyűlési határozat azonban eddig nem született meg).

Az ellenőrzések egy másik csoportja a lakossági életvitelt, életfeltételeket befolyásoló tényezőkre összpontosul. Ezek sorában széles mintavétellel tekinti át a Számvevőszék a helyi önkormányzatok különböző feladatai ellátásának megoldásait, szervezeti formáit és feltételeit, pénzügyi-gazdasági tevékenységüket, több ellenőrzés világítja át költségvetési kapcsolataikat, adóztatási gyakorlatukat. Kiemelt jelentőségű a Fővárosi és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásnak a (zárszámadási ellenőrzés részeként megvalósítandó) vizsgálata, az önkormányzati kórházak pénzügyi helyzetének, gazdálkodásának átfogó vizsgálata, s a gyermekvédelmi és szociális célú fejlesztések hatásainak értékelése. A társadalom széles rétegei érdekének védelmét szolgálja a betéteseknek, a befektetőknek, valamint a nyugdíjpénztári tagoknak garanciát nyújtó alapok működésének ellenőrzése.

Színesítik az ellenőrzési palettát az államháztartáson kívüli szervezetekre irányuló - a korábbiakhoz képest növekvő súlyú - vizsgálatok. Sajátos kötelezettsége, a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzése, valamint több jelentős mennyiségű pénzt felhasználó közalapítvány gazdálkodásának vizsgálata mellett, az illetékes egyházi vezetőkkel egyetértésben az Állami Számvevőszék él azzal a jogával, hogy egyházi kezelésű iskolák gazdálkodását is ellenőrzi (2 egyetem és 1 gimnázium kerül sorra 2000-ben). A

számvevőszéki munka sokszínűségének nemzetközi vonatkozásait is tükrözi az Egyesült Államok és Magyarország által közösen finanszírozott multinacionális bűnügyi igazságszolgáltatási program végrehajtásának, a Nemzetközi Rendészeti Akadémia gazdálkodásának ellenőrzése.

Az Állami Számvevőszék éves ellenőrzési kapacitása - a szükséges továbbképzések, valamint a vizsgálat-előkészítés időigénye és a szabadságok, betegállomány stb. miatt kieső munkaidő figyelembe vételével - nagyságrendileg 40 ezer ellenőri nap. Évente mintegy 2000-2200 helyszíni ellenőrzés (közel 40 %-uk a helyi önkormányzatok gazdálkodásához kapcsolódik) alapozza meg, hogy a tervben szereplő vizsgálatok tapasztalatait, következtetéseit és javaslatait tartalmazó jelentések elkészüljenek. Az Állami Számvevőszéknek 2000. évben sincs tartalék kapacitása, így - hasonlóan az előző évekhez - terven felüli feladatok országgyűlési határozattal való előírása, vagy rendkívüli (kormányzati) felkérés esetén egyes ellenőrzések a tervben foglalt határidőhöz képes kényszerűen halasztást szenvednek, vagy esetleg elmaradnak.

ELLENŐRZÉSI CÍMJEGYZÉK

1999-ben megkezdett, 2000-re áthúzódó ellenőrzések

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉVEL ÉS A KÖLTSÉGVETÉS ELŐIRÁNYZATAINAK VÉLEMÉNYEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A Gazdasági Minisztérium fejezet működésének ellenőrzése
A Honvédelmi Minisztérium fejezet működésének ellenőrzése
Az Oktatási Minisztérium fejezet működésének ellenőrzése
A külföldi államadósság kezelésének ellenőrzése
A központi költségvetés adóbevételei, illetve a társadalombiztosítást illető adó- és járulékbévételek realizálásának ellenőrzése

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A helyi önkormányzatok vagyonszerkezetének, vagyonhasznosítási és nyilvántartási tevékenységének ellenőrzése
A helyi önkormányzatok feladatellátásának szervezeti formái, feltételei
A települési önkormányzatok tulajdonában lévő közutak, hidak, átereszek fenntartásának és fejlesztésének ellenőrzése
A helyi önkormányzatok gyermekvédelmi és szociális célú fejlesztései, azok hatása az ellátás színvonalára

Az önkormányzati tulajdonban lévő kórházak pénzügyi helyzetének, gazdálkodásának ellenőrzése
A helyi és kisebbségi önkormányzatok 1999. évben végzett pénzügyi-gazdasági tevékenységének ellenőrzése

AZ ÁLLAM VÁLLALKOZÓI ÉS KINCSTÁRI VAGYONÁVAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A magyar áruk és szolgáltatások exportjának ösztönzéséhez fűződő állami érdekek érvényesülése a Magyar Export-Import Bank (EXIMBANK) és a Magyar Exporthitel Biztosító Rt. (MEHIB) tevékenységén keresztül
A Magyar Posta Rt. 1997-1998. évi gazdálkodásának ellenőrzése

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSON KÍVÜLI SZERVEZETEKSEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítvány működésének ellenőrzése
A Magyar Igazság és Élet Pártja 1997-98. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
A Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt 1997-98. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
A Magyar Szocialista Párt 1997-98. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
Az Országos Cigány Önkormányzat pénzügyi-gazdasági tevékenységének utóellenőrzése

2000-ben induló és befejeződő ellenőrzések

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉVEL ÉS A KÖLTSÉGVETÉS ELŐIRÁNYZATAINAK VÉLEMÉNYEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése
A Magyar Köztársaság 2001. évi költségvetési törvényjavaslatának véleményezése

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSSEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A Szociális és Családügyi Minisztérium fejezet működésének ellenőrzése
Az Alkotmánybíróság fejezet működésének pénzügyi-gazdasági ellenőrzése

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A helyi önkormányzatok beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott 1999. évi címzett- és céltámogatások igénybevételeinek és felhasználásának ellenőrzése

A helyi önkormányzatok 1999. évi normatív állami hozzájárulás igénybevételeinek és elszámolásának ellenőrzése

A megyei, városi és fővárosi kerületi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzése

Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat pénzügyi-gazdasági tevékenységének utóellenőrzése

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI ALAPOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 1999. évi zárszámadásának ellenőrzése

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 2001. évi költségvetési törvényjavaslat megalapozottságának ellenőrzése

A Nyugdíjbiztosítási Alap kezelésének és felhasználásának ellenőrzése

AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

Központi Nukleáris Pénzügyi Alap működésének ellenőrzése

AZ ÁLLAM VÁLLALKOZÓI ÉS KINCSTÁRI VAGYONÁVAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

Az állami ingatlanvagyon nyilvántartása és ennek finanszírozása

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. 1998-1999. évi tevékenységének ellenőrzése, különös tekintettel a hozzárendelt vagyonnal való gazdálkodásra

Az erdőgazdálkodás ellenőrzése

A Magyar Távirati Iroda Rt 1999. évi gazdálkodásának ellenőrzése

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSON KÍVÜLI SZERVEZETEKSEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány (MNÜA) vagyongazdálkodásának ellenőrzése

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége gazdálkodásának ellenőrzése

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat gazdálkodásának ellenőrzése

A Kereszténydemokrata Néppárt 1998-99. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

A Munkáspárt 1998-99. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Károlyi Gáspár Református Egyetem és a Budapesti Evangélikus Gimnázium gazdálkodásának ellenőrzése

A Nemzetközi Rendészeti Akadémia (ILEA) 1999. évi gazdálkodásáról

készített beszámoló ellenőrzése
A Közoktatási Modernizációs Közalapítvány működésének ellenőrzése

A KÜLFÖLDI SEGÉLYPROGRAMOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A nemzetközi segélyprogramok monitoring rendjének ellenőrzése
A PHARE támogatások felhasználásának átfogó ellenőrzése

EGYÉB ELLENŐRZÉSEK

Az 1999. októberi és a 2000. áprilisi időközi országgyűlési választási
kampányokra a jelölő szervezetek és független jelöltek által fordított
pénzeszközök ellenőrzése
Közreműködés a NATO Biztonsági Beruházási Programjába tartozó
fejlesztések ellenőrzésében
A SAPARD előcsatlakozási agrár- és vidékfejlesztési alap számláinak
ellenőrzése

2000-ben induló, 2001-re áthúzódó ellenőrzések

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉVEL ÉS A KÖLTSÉGVETÉS ELŐIRÁNYZATAINAK VÉLEMÉNYEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A belföldi államadósság kezelésének ellenőrzése

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKKAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységének vizsgálata
A nagyvárosi tömegközlekedés feladatellátásának és finanszírozásának
ellenőrzése
Az önkormányzati korlátozottan forgalomképes törzsvagyongazdálkodás
ellenőrzése

AZ ÁLLAM VÁLLALKOZÓI ÉS KINCSTÁRI VAGYONÁVAL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

A REORG - APPORT Rt. tevékenységének ellenőrzése
Az Országos Betétbiztosítási Alap, a Befektető-védelmi Alap és a Pénztárak
Garancia Alapja működésének ellenőrzése

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSON KÍVÜLI SZERVEZETEKKEL KAPCSOLATOS ELLENŐRZÉSEK

Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány gazdálkodásának ellenőrzése

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága gazdálkodásának ellenőrzése

A FIDESZ Magyar Polgári Párt 1998-1999. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

A Magyar Demokrata Fórum 1998-1999. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

EGYÉB ELLENŐRZÉSEK

A közbeszerzésekről szóló módosított 1995. évi XL. törvény végrehajtásának ellenőrzése

A közraktározás helyzete, a közraktározással foglalkozó társaságok 1998-1999. évi gazdálkodásának ellenőrzése

A Magyar Nemzeti Bank érme- és pénzkibocsátásának ellenőrzése